

Daar zijn de bodemgebruikers!

Door: Marco Vergeer

Over de auteur:

drs. M. Vergeer is werkzaam als bestuurskundig adviseur bij de Strategie en Management Consultants van Royal HaskoningDHV en mede-initiatiefnemer van Bewust Bodemgebruik

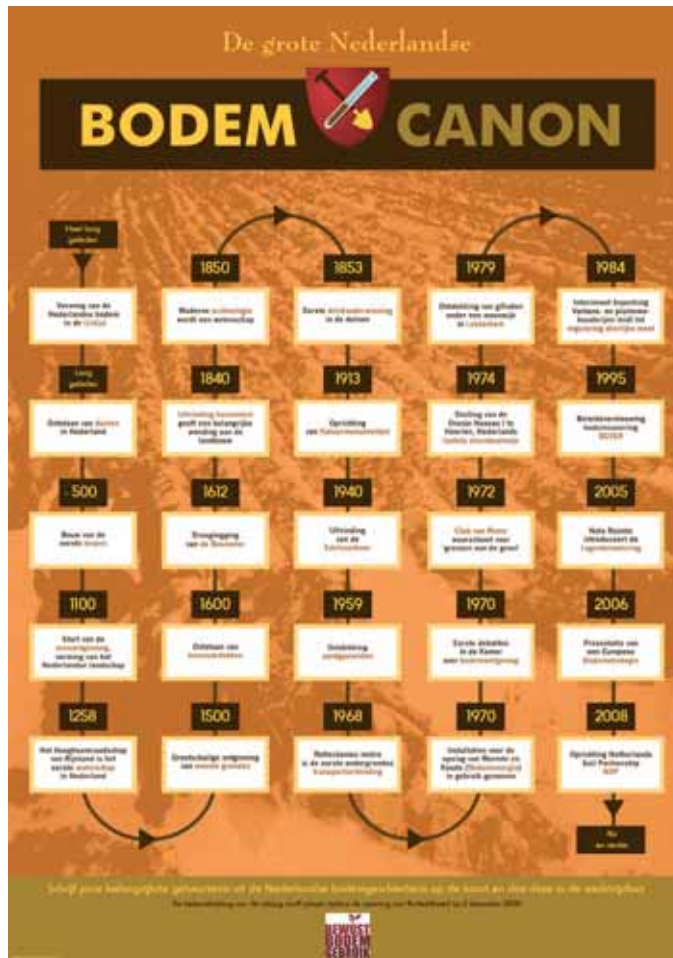
weten dat de ondergrondse ruimte, weliswaar lokaal, steeds intensiever wordt benut. En we weten dat de duurzame energietrein doordert en haar oog heeft laten vallen op de ondergrond. Zowel voor de winning van olie, gas en warmte als voor de opslag van energie, vloeistoffen en gassen. Het kan niet anders dan dat de overheid daar dubbel in zit. Enerzijds benutten, anderzijds beschermen. Of: benutten binnen de mogelijkheden die het bodemsysteem daarvoor biedt. Op zoek naar de grenzen wordt bodem plots een mediageniek en politiek item. Zie de TV-programma's en berichten in de media en de maatschappelijke weerstand tegen nieuwe bodembenuttingen. Zie de decentrale bodemvisies. Zie de toenemende aantallen dijkgraven, wethouders en gedeputeerden die met elkaar sparren en het voornemen hebben in het najaar een signaal naar de landelijke politiek af te geven. Zie de wens van het Rijk om een verbrede Structuurvisie voor de Ondergrond te maken.

In 2012 bestaat de Wet bodembescherming 25 jaar. Voor de Technische Commissie Bodem en het ministerie van Infrastructuur en Milieu reden om op 11 oktober 2012 het congres TerrAgenda te organiseren. Expertisenetwerk bodem en ondergrond, platform Bodembeheer en initiatief Bewust Bodemgebruik hebben zich als partner aan de organisatie verbonden. Het congres kijkt naar de toekomst: het gaat om duurzame benutting en bewust beheeren van de bodem, of zo u wilt de ondergrond. En de bodemgebruiker heeft daarin een cruciale rol.

Twee momenten in de Bodemcanon markeren de bodemsaneringswetgeving: de eerste debatten in de Tweede Kamer over bodemsaneringswetgeving (1970) en BEleidsVERnieuwing bodemsanering (BEVER,1995). De eerste mondde in 1987 uit in de Wet bodembescherming. De tweede was het startsein voor een zoektocht van de overheid, centraal en decentraal gezamenlijk, om bodemsanering te vermaatschappelijken. Een zoektocht die een passend einde verdient met de ontmanteling van de sectorale Wet bodembescherming. Dat kan zodra de belangrijkste doelen van de wet zijn bereikt, namelijk het effectief tegengaan van nieuwe bodemverontreinigingen en het aanpakken van de 'Lekkerkerk'-achtige bodemverontreinigingen. In modern jargon: de spoedlocaties. Niet dat er dan geen regels meer nodig zijn voor en tegen vervuilde grond en grondwater, integendeel. Deze kunnen worden opgenomen en afgewogen in integrale wetgeving waarin aandacht wordt gevraagd voor een schone en veilige leefomgeving.

Toch is er meer aan de hand. We weten dat er andere vormen van vervuiling zijn. We weten dat er andere problemen met de ondergrond zijn door decennia van roofofbouw op de bodem. We

De transitie van bodem naar ondergrond is onderwerp voor menig artikel en congres. Maar het blijft een beetje in het 'Haagse' of in de beleids sfeer. Dat terwijl in de samenleving een stille revolutie gaande is. Er zijn talloze maatschappelijke initiatieven voor schoon en veilig voedsel en drinkwater en duurzame energie. Een avondje googlen en je merkt dat vele initiatieven gebruik maken van de ecosysteemdiensten van het bodemsysteem. We zien boeren en natuurbeheerders die elkaar vinden en samenwerken, omdat ze in het bodembeheer een gezamenlijk belang hebben gevonden. Het Planbureau voor de Leefomgeving signaleert in haar rapport 'De energieke samenleving' van juni 2011: kansen voor groene groei ontpoppen zich door de creativiteit en innovatiekracht van burgers en bedrijven. Daar zijn de bodemgebruikers de missing link in de transitie naar een brede benadering van de ondergrond!

Ondergrond is een politiek en mediageniek item, de energieke samenleving roert zich. Tijd voor een gezamenlijke agenda, een TerrAgenda! Maar nu mét de bodemgebruikers. Laat de TerrAgenda op 11 oktober worden tot een nieuwe stip op de BodemCanon. Een dag dat de bodemgebruiker opstaat en uitsprekt: we werken (samen) aan duurzame bodembenutting én bewust beheer van de ondergrond!